

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDETUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei
Pe 6 luni . . . 60 Lei
Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 250 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Institutul recunoștinței.

Foștii elevi ai Blajului în plină acțiune — Cum se contemplează ajutorul preoției — Primele ajutoare.

Sub acest titlu se înregistrează la mitropolie scrisorile și daniile celorce, dând ascultare chemării I. Preasfințitului mitropolit Vasile, se grăbesc a trimite obolul lor pentru școlile Blajului.

După institutul „dragostei și milei creștine”, care este Orfelinatul, această mândrie a spiritului de jertfă închinat de fiii bisericii noastre nefericiților orfani ai războiului, Blajul — silit de împrejurări — cerșește acum pentru institutul „recunoștinței”. Neavând unde se adăposti în vechile ziduri noua generație de școlari, este neapărată lipsă — dupăcum atât de bine a spus-o „Apelul” I. Preasfințitului — de noi zidiri, făcute aici pe vechile temelii, pentruca spiritul și întreagă atmosfera acestora să stăpânească și în cele nouă. Și cum „Apelul” la contribuție se îndreaptă acum, în primul rând, către foștii elevi și eleve ai Blajului, precum și către părinții elevilor lui de azi, sentimentul de jertfă la care se face apel este dublat de astădată de acela al recunoștinței.

Pentru multele binefaceri împrăstiate pe vremuri cu mână largă din partea susținătorilor acestor școli cu rezultate atât de binefăcătoare, se cere acum înapoi împrumutul, pentruca vechea operă de luminare și încreștinare să poată fi urmată în noile împrejurări cu îndoită putere.

Dupăcum se știe, Orfelinatul, institutul „dragostei” a reușit — și mânăstirea dela Obreja, ca și Atelierele Orfelinatului din Blaj, sunt o grăitoare dovadă, că banul ce se varsă în visteria bisericii noastre, se chivernisește aici cu multă dobândă. Nu se poate deci, cu noua acțiune să nu reușească și ea. Recunoștința elevilor și elevelor Blajului trebuie să se arate neapărat vrednică de tradiția școlilor, cărora le datorează întregul lor suflet.

Intelegătoare, ca totdeauna, preoțimea se va dovedi, se pare, și de astădată la culmea chemării. Deși condițiile ei de existență nu sunt din cele mai favorabile, jertfa ce dorește a-și impune poate servi tuturor ca pildă vrednică de urmat.

De aceea publicăm în întregime următoarea scrisoare trimisă din partea unui preot cu multă dragoste de cauza școlilor noastre.

Reverendissime dle redactor,

Am primit inimosul Apel al I. P. S. bunul și stăruitorul nostru Mitropolit Dr. Vasile Suci, pentru oferte benevole cu scopul, ca încă în primăvara anului 1924 să se zidească un locaș de școală pentru adăpostirea elevilor și elevelor, pe cari — în mod firesc — azi nu-i mai pot încăpea zidurile, croite pentru alte vremuri.

Imi dau bine seama, că ce-au însemnat în toate timpurile școlile din Blaj pentru neamul românesc de pretutindeni, și mai ales ce au însemnat și însemnează și azi aceste școli pentru preoțimea noastră.

La ele am alergat și alergăm și azi cu toată încrederea, adăpostindu-ne fiii și ficele și sub raport moral și material în măsura cea mai convenabilă pentru o familie preoțească.

Frații preoți, cari avem fericitul prilej, se ducem copiii la școlile din Blaj, au putut observa, mai ales în anii din urmă, cu câtă greutate se pot plasa copiii din lipsa de locuri încăpătoare atât în licee, cât și în internate.

A fost — cred — chiar timpul suprem, ca să se apeleze atât la foștii, cât și la părinții actualilor elevi pentru salvarea situației prin ridicarea unor zidiri noi.

Sunt convins, că apelul va pătrunde la inima fiecărui frate preot și în urmăre fiecare se va grăbi a-și da obolul pentru sprijinirea mândriei noastre, a titlului nostru de glorie, cari sunt școlile Blajului.

Imi dau însă seama de faptul, că timpurile sunt grele: astăzi o zidire școlară, care se face pentru veacuri, reclamă zeci de milioane; de altă parte, mulți dintre frații preoți, mai ales cei cu familii numeroase, cu greu vor putea contribui cu atâta, cu cât ar dori după indemnul sufletului lor.

Având aceste considerațiuni îmi vine — fără voe — să fac o comparație între timpurile fericitilor Inochentie Micu Klein și alui Petru Pavel Aron.

Mi-se pare, că suntem la începutul unei noue ere în viața școlilor din Blaj, dupăcum o nouă eră s'a început în viața neamului nostru deodată cu deschiderea școlilor din Blaj.

Dacă la 1754 străbunii noștri au știut și au putut să deschidă porți largi, ca să încapă în școlile Blajului toți fiii neamului de pe toate plaiurile, sunt de credința, că azi trebuie să fim pătrunși de acelaș suflet al străbunilor noștri și după cuvintele I. P. Sale „dacă înaintașii noștri au știut să jertfească pentru noi: îmbogățindu-ne cu cunoștințe aproape gratuit și dându-ne localuri, să fim și noi milostivi față de urmași. Să ridicăm din recunoștință adă-

posturi corăspunzătoare pe seama fraților mami, ori poate chiar pentru fiii și nepoții noștri”.

Dupăcum ni-o spune istoria, la colecta ce a inițiat-o fericitul Inochentie Micu Klein, preoțimea a răspuns cu 25,000 floreni în aur, din cari s'au zidit școlile Blajului (căci guvernul din Viena a dat în mare parte fonduri pentru plata profesorilor).

Nu suferă îndoială, că situația preoției noastre pe acele vremuri a fost cât se poate de miseră; a fost incomparabil mai grea (chiar socotind toate greutățile traiului din zilele noastre) decât azi.

Tocmai de aceea, asămănând împrejurările de atunci cu cele de acum, apoi datorința preoției noastre față de școlile Blajului de atunci și de acum, sunt de credința, că preoțimea noastră de azi nu va rămânea și nu poate să rămână — cu toate greutățile zilelor — în urma antecesorilor.

În zilele trecute, după primirea Apelului, am convenit într'un orașel din provincie câțiva preoți și am discutat posibilitățile contribuiri la apelul lansat.

Rezultatul discuțiunii noastre a fost, că „preoțimea întregă să abzică și să ofere de bună voe pentru zidirea noilor localuri școlare întregirea congruală de pe trimestrul I al anului 1924*), iar cei ce sunt în stare materială mai bună, și și-au crescut copiii cu pâinea și stipiendii Blajului să dea și peste acest ofert atâta, cât se cade să dea”.

Sunt convins, că unii frați preoți prin renunțarea la întregirea congruală de pe un trimestru, vor întâmpina greutăți, dară sunt convins și de aceea, că și acești frați preoți nu vor îmbrânci sub povara traiului, ci cu ajutorul Celui de sus vor trece peste greutăți, cum preoțimea noastră a știut totdeauna să treacă peste greutățile temporale, ținând pururea sus fața idealismului și a jertfirei de sine pentru binele bisericii și al neamului său.

Primiți, Vă rog, șcl.

Un preot.

Iată acum și câteva dovezi ale interesului manifestat față de această mare acțiune din partea intelectualilor noștri mireni.

I

Din scrisoarea dlui Dr. Eugen Solomon, medic în Blaj.

Escelența Voastră,

La apelul de subscripție, ce ați lansat pentru a ridica noi temple de educație și instruire a tinerimei în Heidelbergul românesc, cu frică și cutremur în inimă de nivelul moral scăzut al țării noastre, cu însuflețire caldă, promptă și cucernic urmez. Și cine nu-și va da obolul greu pentru creștere de caractere, fără de cari o țară nu are drept de existență. Blajul și-a

*) Pentru ușurință s'ar putea oferi această sumă și împărțită pe două, ori chiar pe toate 4 trimestrele.
N. R.

trimis luminile până la Dunăre și Nistru prin surescenențele sale de aproape două veacuri. *A venit vremea ca neamul întreg să-și dovedească recunoștința.* În țările de apus câți binefăcători filantropi ajută institute culturale și de știință și cu ce sume de Croesus! Unde sunt Carnegii și Rockefellerii României mari? Am citit numai 2 nume până acum, ale dlui Stroescu și V. Bolnavu! În București mi-se spune, sunt 180 familii, cari cheltuesc mai mult de 15 milioane la an. Pe ce? Blajul tânjește în lipsă de munificență. *Implorăm ajutorul fiecăruia, căci colecta lansată va trebui să verse 20 de milioane...*

Fiecare să zidească în noile institute o cărămidă, iar cine poate chiar un zid întreg.

Dau »pro memoria» moșului meu» ELIE VLASSA, fost elev și profesor al liceului din Blaj și canonic 10.000 Lei, pentru TATĂL MEU, fost elev și profesor al aceluiaș liceu și protopop 10.000 Lei, pentru sora mea MARIA 10.000 Lei, pentru GEORGE VLASSA fost elev și profesor în Blaj 5000 Lei, PENTRU MINE — care alături de ei m'am adăpat și eu la isvorul de moravuri cristaline ale școlilor din Blaj — 10.000 Lei, iar pentru minunații țipăi (pâine) de cari am beneficiat 6 ani ca elev 5.000 Lei. În total 50.000 Lei.

Pentru stipendiul conferit la universitate, voi da însumi premii și ajutoare tinerimei studioase.

Al Escelenței Voastre scl.

II

Din scrisoarea dlui Dr. Emil Folea, prefectul județului Târnava mică.

Escelența Voastră!

Am citit »Apelul» Escelenței Voastre, ... și cu multă evlavie m-am gândit la cei opt ani petrecuți în liceu. Doi ani am fost scutit de didactru și am primit țipăi (pâine); 6 ani am fost bursier din fondul »Vancea» cu 100 floreni și opt ani de zile am fost premiat cu cărți de valoare.

Un an la universitatea din Cluj am fost bursier din fondul »Ramonțianu» cu 88 floreni, iar patru ani bursier din fondul »Suluțan» cu câte 200 fl. anual.

Ca fiu de preot sărac cu familie numeroasă, dacă nu ași fi primit aceste ajutoare în timp de 13 ani, Dumnezeu știe, ce se alegea de mine.

Cu dragă inimă ași plăti tot ce am primit, în valută de aur, dar nu am avut norocul altor colegi, să am starea materială, ca să pot face aceasta, sunt însă cu conștiința liniștită, că idealismul sub care am crescut în școlile Blajului, nu a perit din sufletul meu niciodată.

Tot ce pot face este că am trimis ași la »Cassa Centrală Capitulară» Lei 5000, adecă

cinci mii, ca să contribuie cu cât pot pentru susținerea și mărirea școlilor, în cari am crescut.

Vă rog, Escelență Voastră, trimiteți-mi și mie o listă de colectare pentru măreșul scop.

III

Din scrisoarea dlui Dr. Eugen Tatar, avocat în Deva.

Escelența Voastră,

Având firma convingere că Blajul, *farul luminos din trecut*, care a dat neamului atâtea bărbați de valoare și a format atâtea caractere, *va străluci... și în viitor întru plinirea menirii sale*, ca unul ce am crescut în școlile și cu sprijinul Blajului, folosindu-mă de prilejul binevenit pentru împlinirea unei datorii, Vă rog să binevoiți a primi *suma de 10.000 Lei*, trimiși prin mandat postal, pe cari îi ofer cu tot dragul, cerând ajutorul Domnului pentru realizarea măreșului scop.

Primiți, Vă rog, Escelență șcl.

Ni-se confiscă manualele de religie.

Deși suntem siguri, că autoritățile noastre bisericești au luat măsurile de lipsă pentru ca ordonanța draconică a ministerului instrucțiunii referitoare la manualele de religie — de care ne-am ocupat în numărul ultim — să fie imediat revocată, dăm aici o copie a scrisorii adresată din partea direcțiunii școlii normale de învățători din Zălau profesorului nostru de religie de acolo:

Domnule profesor,

În baza ordinului ministerial Nr. 70141/1923 și a ordinului dir. regional Oradea-mare Nr. 8540/1923, Vi-se face cunoscut, că manualele de religie »Istoria bisericii creștine universale» de d. I. Georgescu și »Noțiuni de istorie, liturgică și constituție» de d. Nicolae Brînzău, după ce conțin idei vătămătoare Statului și bisericii sunt interzise de a se introduce în orice școală secundară de orice fel precum și a oricărui manual neaprobat de minister — așa prin aceasta sunteți recercat ca în cel mai scurt timp posibil să confiscăți orice manual de religie ce nu întrunește rezerintele statului. Pe cele mai sus notate, dacă sunt introduse în școală, să binevoiți a le confiscă precum și acele cari nu sunt aprobate de minister. Pentru ducerea la îndeplinire a celor mai sus scrise sunteți recercat să-mi raportați în scris. Zălau, la 1 Ianuarie 1924.

p. director Pompeiu Tolu.

Hârtii similare, cari sunt o adevărată rușine pentru începutul noului an, se vor fi adresat de sigur și altor profesori de religie, așa că dacă ordinul nu va fi revocat până la redeschiderea școlilor, ne vom găsi în fața

unui scandal unic în anele școlilor noastre: *se vor confiscă — „din interese superioare (!) de stat(?)” — cărțile de istorie ale acelei biserici românești, care a contribuit la plămădirea acestui stat mai mult decât oricare alt factor de dincoace de munți.*

Dar să sperăm, că lucrurile nu vor ajunge până aici! Prea ar fi mare rușinea, care ar trebui s'o simtă mai pe urmă o țară întreagă!

Revistă bisericească.

În ziua de 6 Ianuarie, sârbătoarea latină a Botezului Domnului, s'a citit în fața sf. Părinte al Romei *decretul de aprobare a minunilor propuse pentru canonizarea fericitei Maria Magdalena Postel*, întemeietoarea și prima superioară generală a Institutului surorilor școlii creștine a misericordiei. Din prilejul acesta, Papa a adus de nou cele mai frumoase elogii națiunii franceze, din mijlocul căreia s'a ridicat această nouă sfântă la cinstea altarelor.

Sub conducerea pâr. Ștefan Roșianu și a pâr. Dr. Ioan Coltor s'au ținut în ultimele zile ale lunii Decembrie *misiuni populare în Căpâlna* (prot. Bii), încheindu-se astfel cu un nou praznic sufletesc frumoasa activitate din acest an a reuniunii ahidieceze de misiuni.

»Foaia diecezană» din Caransebeș anunță, că »gubernul a însărcinat pe d. C. Banu, fost ministru al cultelor, cu *studierea și redactarea proiectului de concordat*, care să reglementeze situația cultului catolic în Statul român. — Fără să putem aprecia cât adevăr este în această știre, o înregistrăm pur și simplu, că nu cumva pe urmă să fim iarăși noi vinovații, când concordatul, atât de urgent anumitor cercuri ortodoxe, va fi ajuns iar la ordinea zilei. De altfel, punându-se acum chestiunea sub guvernul liberal, care nu mai are nici un interes să ațâțe biserica ortodoxă împotriva lui, te pomenești, că de astădată chiar această biserică va veni să ceară aranjarea situației cultului catolic din țară.

☐ ☐ Folița „Unirii”. ☐ ☐

Ajutați Blajul.

În folosul mișcării atât de însemnate pornite de I. Preasfinția Sa mitropolitul Dr. Vasile Suciș pentru școlile Blajului nostru, ziarul »Patria» din Cluj a publicat, sub titlul de mai sus, în fruntea numărului său din 12 Ianuarie c. următorul articol, vrednic de-a fi reținut aici în întregime.

I. P. S. Sa dr. Vasile Suciș, arhiepiscopul și mitropolitul credincioșilor de legea unită a lansat zilele aceste un apel către foștii elevi și eleve ai școlilor din Blaj.

În acest apel înaltul prelat reamintește tuturor de binefacerile și înlesnirile acordate de aceste școli marelui număr de intelectuali români, cari s'au adăpat la focarul lor de cultură, în urma căreia și-a creiat fiecare după puterile lui un loc în societate.

Pentru toate ajutoarele acordate din belșug tuturor aceluia, cari au bătut la poarta acestor mărețe institute de cultură, de aproape două sute de ani încoace, nu s'a cerut nimănui nici o despăgubire. Ele trăiau și ajutau din donațiile, ce le făceau an de an credincioșii marinimoși ai ambelor biserici, și din venitele adunate cu chibzuală din micile lor proprietăți.

N'au cerut remunerații, pentru că nu s'a simțit până în prezent lipsa, de a o face.

Acum lucrurile s'au schimbat. Școlile din Blaj au nevoie de ajutoare, pentru a se reface.

Populația s'a sporit. Copii cu gust de carte sunt tot mai mulți. Școlile din Blaj însă nu mai au unde-i adăposti. În fiecare an sute și sute de copii cu dor de învățătură sunt refuzați, din cauză, că școlile, lipsite de clădiri încăpătoare, nu-i mai pot primi.

În fața acestei situații îngrijitoare se impune o imediată necesitate, de a satisface cât mai neîntârziat greutățile ce ne apasă.

I. P. S. Sa s'a gândit — foarte nemerit — să adreseze apelul de ajutorare tocmai aceluia, cari au beneficiat în trecut de mărele înlesniri acordate de școlile din Blaj. Și nu ne vom pierde nădejdea, că intelectualii români, cari au gustat din »țipăul» modest al Blajului, vor ști să-l înapoieze, în aceste vremuri de restriște, cu beneficiul, care-l merită.

Acești intelectuali sunt semănați astăzi pe întreg cuprinsul țării. Unii dintre ei au ajuns la situații, cari li îngăduie orice jertfă. Să nu uite deci, că Blajul cu modesta lui înfățișare i-a înzestrat cu doza de învățătură și forța morală necesară luptei și rezistenței în viață.

Grație acestor bunuri netăgăduite, elevii Blajului au prins aripi mai viguroase poate ca ori cari alții. Ei s'au putut aventura până în

cele mai îndepărtate colțuri ale românismului, împrăștiind pretutindeni razele farului luminător de cultură al Blajului. Românimea întreagă trebuie să fie recunoscătoare »micului, dar temutului cuib de virtute și energie națională» de pe măturile Târnavelor, așa cum l-a poreclit Alexandri.

Blajul a fost cel dintâiu focar de lumină al neamului românesc. De aici au pornit primele generații de cărturari și îndrumători ai vieții noastre intelectuale și politice.

În decursul ultimelor două veacuri de prigonire el a fost asilul mângăerilor noastre și locul de primenire al forțelor noi, necesare în luptă.

Activitatea lui n'a încetat nici în decursul amarului timp al războiului. Conștient de îndatoririle sale față de neam, Blajul a deschis porțile sale ocrotitoare unui număr considerabil de orfani de război, pe seama cărora s'au întemeiat asiluri și s'au creat școli de meserii. O parte din clădirile destinate fetițelor sunt și astăzi ocupate de acești orfani.

Blajul încă nu și-a încheiat și nu-și va încheia niciodată misiunea sa culturală, care va trebui să fie perpetuă.

Pentru a corăspunde nouilor cerințe, este absolută nevoie, ca micul orașel să se transforme cu desăvârșire. Este absolut necesar, să fie

Din vorbirea dela Cameră (24 Decembrie) părintelui Ioan Lupaș reținem după „Patria” următoarea caracterizare a raportului dintre liberalism și biserica ortodoxă: „Liberalismul... a încălcat toate drepturile imprescriptibile și firești ale bisericii, a pângărit această instituțiune sfântă a neamului nostru, pându-i înainte de toate mijloacele de existență materială, încatușându-i orice libertate de acțiune în problemele ei culturale și reducând-o la înjosita treaptă de slujnică a politicianismului otrăvitor de suflete”.

Cât de mult adevăr cuprind aceste cuvinte ale părintelui Lupaș, se vede din mișcarea ce s-a pornit în clerul basarabean, care — după cum aflăm dintr-o broșură a p. I. Popescu-Moșoia — decât să ajungă „în halul în care se găsește clerul în vechiul regat”, mai bucuros trece la unire cu biserica Romei, ori chiar în Rusia. Din aceeași broșură mai aflăm, că „nimeni nu poate interveni să oprească cursul lucrurilor de pe povârnisul periculos prin care politicienii români vor să sugrume biserica ortodoxă”.

Intre proiectele cari vor fi aduse după sărbători în discuția Corpurilor legiuitoare va fi, afirmative, și acela al noului regim al clericilor. În legătură cu acesta, oficiosul guvernului ne anunță, că el va cuprinde și dispoziția, că membrii clerului (ca și ai corpului didactic de altfel) să nu aibă dreptul a fi aleși în parlament decât după ce vor avea o vechime de 15—20 ani în profesia lor. — Nu știm ce-o fi adevărat din această știre, dar în orice caz ea înseamnă o știrbire absolut anti-democratică a unor drepturi, cari fiind odată câștigate nici decum nu mai pot fi puse în discuție.

Dintr-o revistă oficială a unei eparhii ortodoxe reținem, că făcându-se constatarea, că abiceii de a insulta cele sfinte cu tot felul de expresiuni murdare este foarte înrădăcinat în credincioșii acestei biserici, sf. Sinod a găsit că „nu este oportun de a se interveni la înaltul guvern pentru a se veni cu o lege coercitivă”, ci a dispus să se caute abolirea acestei fărădelegi prin mijloace proprii bisericești: prin preoți și chiriarihi! — Strașnică hotărâre!

Înzestrat cu lucrări edilitare, adaptate cerințelor moderne: canalizări, electricitate, pavaj etc.

Din partea guvernelor s'au făcut tot felul de promisiuni.

Aceleași promisiuni călduroase le-au făcut și ministri, cari s'au abătut pe acolo. Cu promisiuni însă nu se poate înlăptui o necesitate. Desigur și situația financiară nu tocmai fericită a țării va întârzia multă vreme lucrările edilitare pentru transformarea Blajului.

Dar și până atunci școlile din Blaj au o urgentă lipsă de clădiri noi, cele de acum fiind neîncăpătoare pentru cerințele mari ale populației.

Pentru această necesitate urgentă sună apelul I. P. S. Sale.

Școlile nu mai au avere... Din moșia avută li s'au mai lăsat prin expropriere doar o sută și ceva de jugăre, pentru lipsurile imediate. Ele, prin urmare, nu pot da.

I. P. S. Sa personal, cu marzimositatea, ce-l caracterizează a îmbiat 100,000 lei ca un prim început și câte 50,000 lei în fiecare an, până la sfârșitul vieții. Este un dar, pentru care neamul românesc îi aduce prin osânda sa recunoștință.

Acum ni-e rândul nostru. Să ne arătăm cât mai darnici pentru opera măreață și nobilă plănuită de vrednicul arhieru.

Cronică romană.

De anul nou, natura — până atunci posomorâtă, cu ploii continue — ne-a adus o rară și drăguță surprindere. În 31 Decembrie și 2 Ianuarie ne-am trezit cu Roma acoperită de-un splendid val de zăpadă. Era o frumusețe pitorească, ce numai Italia ne-o poate da, să vezi portocalii și mandarinii înăuriți de frunțe coapte îmbrăcați în haină albă și să te delectezi la răsărit de soare în razele arginții, ce vesel cochetau cu cristalii lucitori de zăpadă. Cadoul de anul nou a durat iusă scurt timp și în câteva ore nu ne mai rămase nimic din — „iarnă”...

Crăciunul l-am sărbătorit românește. Grație părintelui Coriolan Sabău, care cu un zel neobosit conduce chestiunile bisericești noastre unite din Roma — abia în câteva săptămâni a făcut atâtea noi lucrări și reparații la biserică și casa parohială, câte fără o încordare continuă a puterilor și fizice și morale nu s'ar fi putut executa în mai mulți ani — am avut o foarte frumoasă serbare de Crăciun, dela care nici colindele nu ne-au lipsit.

În 7 Ianuarie cu participarea tuturor Românilor din sf. cetate și în prezența unui număr public italian s'a celebrat liturgia solemnă a praznicului, în cursul căreia Preasfințitul Cisar, episcopul dela Iași, a ținut o frumoasă predică ocazională în o românească aleasă. Am terminat serbarea și ne-am depărtat dela biserică sub impresia mistică a marelui sărbători și a cuvintelor mișcătoare ce ni le-a spus înaltul prelat.

A doua zi de Crăciun, d-l Penescu, ministrul României pelângă Vatican, a dat o masă festivă în onoarea Presfințitului Cisar, la care a participat o frumoasă cunună de oaspeți, între cari și dl Lahovari, ministrul nostru pelângă Quirinal.

Virgil.

Știri mărunte.

Personale. La propunerea ministerului de culte, M. Sa Regele a conferit tuturor arhierilor de scaun ai provinciei noastre bisericești medalia »Răsplata muncii pentru biserică, Clasa I«, iar Preasfințitilor Dr. Valeriu T. Frențiu și Dr. Alexandru Nicolescu, li-s'a conferit, la propunerea ministerului de externe, și »Coroana României« în gradul de mare ofițer.

— P. V. Ordinariat de Lugoj a numit pe anul 1923/4 de *inspectori catehetici* pe următorii: Dr. Gh. Fireza (prot. Lugoj și Buziaș), Gh. Muntean (prot. Timișoara, Ciocova și Torontal), Romul Stoica (prot. Vermeș și Bocșa), Emil Sas (prot. Vărădia și Oravița), Iacob Niculescu (prot. Hunedoara, Cugir și Bobâlna), Dr. Nic. Brinzău (prot. Halmaș), Ioan Ieneș (vic. Hațeg), Vaier Paveloni (prot. Jiu) și Augustin Radu (prot. Grădiște).

— P. V. Ordinariat de Oradea-mare a numit pe p. George Maior de paroh-protopop la Oradea-mare Oiosig.

Locale. Lipsind p. mitropolit încă și acum dela reședință, sfințirea cea mare a apei dela Botezul Domnului s'a făcut din partea părintelui canonic Dr. Izidor Marcu, vicarul mitropoliei, asistat de numeroși membrii ai clerului gremial.

— Dumineca trecută, în ajunul noului an, Casina română din loc a aranjat în sala cea mare a hotelului »Univers« o seară de revelion, cu un program variat și foarte distractiv, care a ținut publicul adunat în cea mai bună dispoziție până târziu după miezul nopții. Remarcăm

cu deosebire contribuțiile prețioase ale dd. Al. Lupeanu, Dr. Zaharie Boila, I. Țiucra-Priveagul, Dr. Coriolan Suci, precum și acela al dsoarei Ersilia Munteanu. Cei câțiva membrii ai societății blăjene, cari — din motive absolut neînțelese — au ținut să aranjeze în alt local un revelion aparte, pot să regrete din inimă această scisiune supărătoare, care — pe cât știm — este prima în viața socială a Blajului nostru.

— Azi, Sâmbătă seara, se va da în sala de gimnastică a liceului de băieți *primul bal al sezonului*, aranjat de societatea pompierilor noștri. Începutul la orele 20. Intrarea benevolă.

O nouă descoperire științifică. Profesorul englez F. Dalbe anunță, că lumea este în ajunul punerii în practică a televiziunii, cu ajutorul căreia se vor putea vedea lucrurile ce se petrec la mari distanțe. Televiziunea sau »vederea la distanță prin fir« va fi probabil una din minunile expoziției Imperiului britanic, care se va deschide peste câteva luni. Știrea această trecută prin întreaga presă mondială a stârnit pretutindeni un deosebit interes și lumea o primit-o cu toată încrederea, fiindcă d. Dalbe, inventatorul optofonului, care dă orbilor putința să citească cu ajutorul urechilor și a unui telescop cu ajutorul căruia surzii pot înțelege sunetele, prezintă toate garanțiile că cele anunțate de dânsul nu sunt lucruri din domeniul fantaziei.

Sindicatul presei române din Ardeal ține azi adunarea sa generală la Cluj, având la ordinea zilei și chestiunea Federalei presei române, chestiunea din pricina căreia s'au făcut mai dăunăzi cu prilejul congresului turburările cunoscută. Tot cam pe aceste zile urma să se țină la București în continuare congresul, deranjat la Cluj, dar lucrul s'a amânat, probabil pe motiv că Sindicatul ardelean pare a nu mai adera la programul Federalei plănuită. Adunarea generală de azi va lămuri acum definitiv această problemă.

Legile ce vor mai fi votate. După cum se afirmă în cercurile guvernamentale bine informate, în actuala sesiune parlamentară vor mai fi depuse și votate diferite legi de organizare a ministerelor, proiecte și convențiuni financiare și legea minelor. După acestea se vor aduce în discuție reforma administrativă, reforma școlară și regimul cultelor. Tot în sesiunea aceasta se vor mai vota cele două coduri: al muncii și al cooperăției.

Telefonul „Unirii.”

Tot pentru abonații. Avizul dat în numărul trecut la acest loc, îl întregim cu rugarea, ca abonații, cari n'au plătit pe anul trecut decât 70 Lei, să binevoiască a nu-și uita, cu prilejul înnoirii abonamentului, că în urma urcării de abonament dela 1 Iulie 1923 ne mai datoresc cu câte 10 lei pe anul trecut. Li rugăm deci să ne trimită și această sumă, căci altfel va trebui să-o trecem în contul anului curent, ceea ce face mari greutăți administrației.

M. Sibiu. Răspunsul dat de d. O. Ghibu părintelui Emilian Stoica, pe care nu credem că-l va pune în ferăstră, ne dispensează dela orice reluare a discuției pe tema aceasta. Și dacă d. Ghibu o spune din nou foarte hotărât, că biserica ortodoxă »trebuie să se reîntregeze în biserica lui Hristos, de care vitregități dureroase au rupt-o fără voia ei«, privim cu deplină liniște în fața celor ce va mai scrie în această direcție, fără cea mai mică teamă de-a fi timbrați și noi de reacredința, cum e cazul p. Stoica. — Cât privește faimosul caz Pașca, ne vom ocupa de el în numărul proximo, pe teme de »acte și documente«.

Dr. B. Cluj. Aveți deplină dreptate. Cele publicate în Nr. din 6 Ianuarie al »Renașterii« ortodoxe sub titlul »Dragoste de frate!«, sunt o dovadă sigură, că ordonanța nesocotită a ministerului instrucțiunii în cauza manulelor de religione, este urmarea unei mizerabile uneltiri a bisericii »surori«, care totuși nu se sfiește să facă — aproape simultan — în legătură cu »cazul Pașca« apel la Preasfințitii noștri arhierici de Gherla și de Lugoj de-a trece în brațele ortodoxiei atotmântuitoare.

C. Târgu-Murăș. Mulțumind pentru bunele urări, Vă asigurăm că vom căuta să fim și pe viitor la postul nostru, dar să ne dați și Dvoastră tot sprijinul de care sunteți capabili. Și atunci: Nec portae inferi...

B. Arad. Foia Vă merge din 1 Aprilie 1923, datorând pe întreg anul Lei 62.50. Am mai adaus deci Lei 27.50 la cei 35 trimiși la început, iar restul l-am trecut în abonamentul anului 1924.

Of. p. Sânmărtinul de câmpie. Abonamentul e în rând până la 31. XII. 23. Suma trimisă am trecut-o în abonamentul noului an.

B. Năpradea. Plătind restanța de 10 Lei din anul trecut, pe acest an am trecut suma de Lei 35. Trimiteti Vă rugăm și restul.

R. Țagul-mare. Din suma trimisă 45 Lei au trecut în abonamentul pe 1923, rămânând pentru 1924 suma de 55 Lei.

M. Șeitin. Ne pare bine de cele comunicate și sperăm să putem face loc pentru răspunsul ce ne veți trimite.

D. Culcea. Abonamentele trimise pentru »U. P.« și »C. C.« s'au transpus adresaților.

P. Ganciu. Chităm suma trimisă de 90 Lei.

Mijloace cu efect VIN DE CHINA

Cu adevărat vin de Tokay, bun pentru cei slăbiți, anemici, și reconvalescenți. Face apetit, întărește nervii și curăță sângele. Are un gust escelent și e recomandat de cei mai buni medici.

Un flacon Lei 20.

Tuberculoșii

folosesc cu cel mai bun rezultat

Preparatul lui Dr. Biró

„SIROL“

Un flacon Lei 40.

Magazin principal: Farmacia Dr. Biró Cluj. Se poate avea și la toate farmaciile mai mari

Oricine ne trimite adresa corectă, poate avea în cinste — românește ori ungurește — broșura: „Cum să ne apărăm de tuberculoză?“ (87) 5-12.

□ □ RECLAMA □ □
:: este sufletul comerțului ::

CLOPOTE

Și obiecte bisericesti fără bani,



garantate
pentru 50 ani

găsiți numai la:
prima fabrică
de clopote din
România mare

Frații D. W. Popescu & Comp.

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 15-52

Furnizorii Curții Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România întreagă.

Renninnea „Regina Maria“ Fem. Rom. din Baia-mare și jur.

Nr. 1/924.

„Reuniunea Regina Maria“ a Femeilor din Baia-mare și jur a aranjat cu ajutorul școlilor și a grădinițelor de copii două festive, una în 4, alta în 5 Ianuarie. Cu aceste ocazii s'au distribuit între copii săraci de școală haine, încălțăminte și alimente în preț de 25.000 Lei. — Tot cu această ocaziune s'au împărțit bol-

navilor dela spitale cozonaci, iar femeilor s'armane faină nul, în preț de 3000 Lei. —

Țin să mulțumesc pe aceasta cale atât marinimoșilor donatori, cari din prisosul lor ne-au dăruit ofertele benevole, ca să putem îmbrăca pe școlarii noștri și să putem ameliora lipsa și suferințele săracilor cu ocaziunea praznicului de Crăciun. — Mulțumesc doamnelor și domnilor membre și membrii reuniunii, cari s'au obosit cu adunarea și distribuirea acelor oferte benevole, precum și cu aranjarea festivităților.

În prima linie aduc mulțumită d-lui consilier și membru de încredere al Reuniunii, Ștefan Suciuc care, ca întotdeauna și de asta dată ni-a dat prețioase sfaturi, sprijin moral și cel mai puternic sprijin material.

Baia-Mare, la 12 Ianuarie 1924.

Emilia Lupan
secretară.

Marta Iepure Fabian
prezidentă.

„Unirea“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

SECRETUL FRUMUSEȚII

Dacă doriți să fiți tânără, frumoasă și admirată întrebuințați numai CREMA PUDRA, SAPUNUL ADELINA, iar pentru soanele cari nu pot suferi cremele, să întrebuințați FALSA DE MIGDALE VOREL cunoscutul preparat de toaletă. — Le găsiți la drog, farm. și magazine de galanterie. Contra mandat postal de Lei 57 se trimite întreg asortimentul. — Dep. FARMACIA VOREL PIATRA-N.

Important pentru toți Institutorii și Invățătorii

CHESTIUNI METODICE

VOLUMUL I

CUPRINZÂND:

Metodica Scris-Cititului și a celorlalte materii ajutătoare

DE
STEFAN VELOVAN

profesor de pedagogie la școala normală de învățători din Craiova

MARIN FLORESCU și ILIE JIANU

institutori din Craiova, foști institutori la școala primară de aplicație a școlii normale de învățători din Craiova.

De vânzare la toate librăriile sau la Editura „Scrisul Românesc“, Craiova.

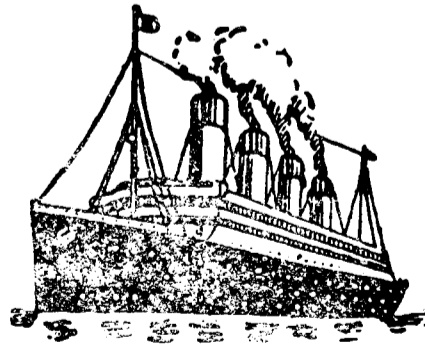
ROYAL MAIL LINE □ PACIFIC LINE □ UNION CASTLE LINE

FONDATA IN ANUL 1839.

Celea mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA și AMERICA

Vaporul
„OHIO“
pleacă în
Halifax
Canada
din Cherbourg în 7
Februar
1924.



Vaporul
„Orduna“
pleacă în
Halifax
Canada
din Ham-
burg Cher-
bourg în 29
Febr. 1924.

Calătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în
Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Mexico,
Africa de sud și Apusană etc. etc.

(81) 1-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din

Hamburg, Southampton, Liverpool,
Cherbourg, La-Rochelle-Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit“ București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara, Hotel Coroana. Bani trimiși din America, Canada și Argentina li aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.